

14.06.2007. likums "Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums" ("LV", 106 (3682), 04.07.2007.)
[spēkā ar 15.07.2007.] ar grozījumiem:

- 06.11.2008. likums ("LV", 181 (3965), 21.11.2008.) [spēkā ar 05.12.2008.]
- 16.06.2009. likums ("LV", 100 (4086), 30.06.2009.) [spēkā ar 01.07.2009.]
- 01.12.2009. likums ("LV", 193 (4179), 09.12.2009.) [spēkā ar 01.01.2010.]

Redakcijas: [15.07.2007] [05.12.2008] [01.07.2009] [01.01.2010]

Redakcija uz 01.01.2010.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **maršruts** — normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprināts noteikts sabiedriskā transportlīdzekļa (neatkarīgi no transportlīdzekļu veida un skaita) kustības ceļš starp diviem kustības galapunktiem;
- 2) **maršrutu tīkls** — izmantojot esošo autoceļu, ielu vai sliežu ceļu tīklu, veidots maršrutu kopums, kurā tiek organizēti sabiedriskā transporta pakalpojumi, nodrošinot valsts garantētus noteiktas kvalitātes un apjoma sabiedriskā transporta pakalpojumus, kas ir pieejami ikvienam sabiedrības loceklim, tai skaitā valsts noteiktām pasažieru kategorijām ar atvieglotiem nosacījumiem, un ir pielāgoti valsts noteiktām pasažieru kategorijām ar īpašām vajadzībām;
- 3) **maršrutu tīkla pārzināšana** — maršrutu tīkla plānošana, izstrādāšana, apstiprināšana, uzturēšana, attīstīšana un pilnveidošana;
- 4) *(izslēgts ar 06.11.2008. likumu);*
- 5) **pasūtītājs** — valsts vai pašvaldība, kas savas kompetences ietvaros organizē sabiedriskā transporta pakalpojumus;
- 6) **pilsētas nozīmes maršruts** — maršruts, kas nodrošina pārvietošanos republikas pilsētas administratīvajās robežās, kā arī no šīs pilsētas uz tuvākajām apkārtējām teritorijām;
- 7) **regulārie pasažieru pārvadājumi** — pasažieru pārvadāšana pa iepriekš noteiktu maršrutu, ar

iepriekš noteiktu intensitāti un regularitāti, par noteiktu braukšanas maksu;

8) **reģionālais starppilsētu nozīmes maršruts** — maršruts, kas nodrošina pārvietošanos valsts teritorijā galvenokārt no vienas administratīvās teritorijas uz administratīvo teritoriju citā plānošanas reģionā vai kas savieno republikas pilsētas;

9) **reģionālais vietējās nozīmes maršruts** — maršruts, kas nodrošina pārvietošanos viena novada administratīvajā teritorijā, no šā novada uz tuvākajām apkārtējām teritorijām vai uz citu novadu plānošanas reģiona robežās;

9¹) **reiss** — sabiedriskā transportlīdzekļa kustība maršrutā no viena tā galapunkta līdz otram galapunktam;

10) **sabiedriskā transporta pakalpojumi** — iedzīvotājiem pieejami pasūtītāja organizēti regulārie pasažieru pārvadājumi ar sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, kurus pasažieri var izmantot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

11) *(izslēgts ar 06.11.2008. likumu);*

12) **sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana** — tiesību piešķiršana pārvadātājam sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus;

13) **sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījums** — procedūra, saskaņā ar kuru pasūtītājs izvēlas pārvadātājus un piešķir tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā, maršrutā vai reisā;

14) **sabiedriskie transportlīdzekļi** — sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā iesaistītie transportlīdzekļi (autobuss, tramvajs, trolejbuss, vilciens), kuri paredzēti, pielāgoti un aprīkoti noteikta pasažieru skaita pārvadāšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008. 6., 8. un 9.punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2010. Sk. Pārejas noteikumus.)

2.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem pieejamus sabiedriskā transporta pakalpojumus.

3.pants. Likuma darbība

(1) Likums nosaka institūciju kompetenci sabiedriskā transporta jomā, sabiedriskā transporta darbības un organizēšanas nosacījumus, paredz sabiedriskā transporta nodrošināšanai nepieciešamā finansējuma avotus un finansēšanas principus.

(2) Likums attiecas uz sabiedriskā transporta pakalpojumiem Latvijas teritorijā.

(3) Jautājumus, kuri attiecas uz sabiedriskā transporta pakalpojumu nozari, reglamentē arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 23.oktobra regula (EK) Nr.1370/2007 par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes regulu (EEK) Nr.1191/69 un Padomes regulu (EEK) Nr.1107/70, un citi normatīvie akti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

II nodaļa

Valsts institūciju, pašvaldību un Autotransporta direkcijas kompetence sabiedriskā transporta nozarē

4.pants. Valsts institūciju un pašvaldību kompetence sabiedriskā transporta nozarē

(1) Valsts pārvaldi sabiedriskā transporta nozarē atbilstoši savai kompetencei īsteno Satiksmes ministrija, plānošanas reģioni un pašvaldības.

(2) Satiksmes ministrija, tās institūcijas, plānošanas reģioni un pašvaldības atbilstoši savai kompetencei uzrauga likumu un citu normatīvo aktu ievērošanu sabiedriskā transporta nozarē un organizē sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008. Grozījumi attiecībā uz pirmās daļas papildināšanu pēc vārdiem "Satiksmes ministrija" ar vārdiem "plānošanas reģioni" un otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2010. Sk. Pārejas noteikumus.)

5.pants. Autotransporta direkcijas, republikas pilsētu un plānošanas reģionu kompetence sabiedriskā transporta nozarē

(1) Autotransporta direkcijas kompetencē ir:

1) valsts vārdā pārzināt maršrutu tīkla reģionālos starppilsētu nozīmes maršrutus pēc reģionālo attīstības padomju viedokļa noskaidrošanas;

2) valsts vārdā organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīkla reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos un visos dzelzceļa maršrutos;

3) nodrošināt sabiedriskajam transportam no valsts budžeta iedalīto finanšu līdzekļu administrēšanu, sadali un piešķiršanu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā;

4) valsts vārdā organizēt ar sabiedrisko transportu saistītos pakalpojumus:

a) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izveidot un uzturēt vienotu sabiedriskā transporta biļešu tirdzniecības, rezervēšanas un uzskaites sistēmu,

b) sadarboties ar līniju būvju īpašniekiem un infrastruktūras pārvaldītājiem;

5) sniegt priekšlikumus republikas pilsētu pašvaldībām vai plānošanas reģioniem par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu attiecīgi maršrutu tīkla pilsētas nozīmes vai reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos;

6) saskaņot plānošanas reģiona lēmuma projektu par maršrutu tīklu vai maršrutu vai iesniegt pamatotus iebildumus pret šāda maršruta vai maršrutu tīkla izveidošanu;

7) *(izslēgts ar 06.11.2008. likumu).*

(2) Republikas pilsētas pašvaldības kompetencē ir:

1) pārzināt maršrutu tīkla pilsētas nozīmes maršrutus savā administratīvajā teritorijā;

2) organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīkla pilsētas nozīmes maršrutos;

3) sniegt priekšlikumus Autotransporta direkcijai vai plānošanas reģionam par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu to kompetencē esošajā maršrutu tīklā;

4) racionāli apsaimniekot no valsts budžeta, pašvaldības budžeta un pašvaldības speciālā budžeta sabiedriskajam transportam iedalītos finanšu līdzekļus;

5) nodrošināt savā administratīvajā teritorijā sabiedriskā transporta pieturvietu izbūvi un infrastruktūras uzturēšanu.

(3) Plānošanas reģiona kompetencē ir:

- 1) pašvaldību interesēs pārzināt maršrutu tīkla reģionālos vietējās nozīmes maršrutos, tai skaitā tos reģionālos vietējās nozīmes maršrutos, kas nodrošina pārvietošanos novadā ietilpstošo pilsētu teritorijās, atbilstoši valsts budžetā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai paredzētajiem līdzekļiem pēc saskaņošanas ar attiecīgo pašvaldību un Autotransporta direkciju;
- 2) pašvaldību interesēs organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīkla reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos, tai skaitā tajos reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos, kas nodrošina pārvietošanos novadā ietilpstošo pilsētu teritorijās, atbilstoši valsts budžetā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai paredzētajiem līdzekļiem pēc saskaņošanas ar attiecīgo pašvaldību un Autotransporta direkciju;
- 3) iesniegt Autotransporta direkcijai saskaņošanai lēmuma projektu par reģionālā vietējās nozīmes maršruta (maršrutu tīkla) izveidi vai grozīšanu;
- 4) ja Autotransporta direkcija nesaskaņo iesniegto lēmuma projektu — lemt par tā tālāku neskatīšanu, grozīšanu vai saskaņošanas atteikuma iesniegšanu izskatīšanai Satiksmes ministrijā;
- 5) sniegt priekšlikumus Autotransporta direkcijai un republikas pilsētas pašvaldībai par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu to kompetencē esošajā maršrutu tīklā;
- 6) racionāli apsaimniekot no valsts budžeta un pašvaldības budžeta sabiedriskajam transportam iedalītos finanšu līdzekļus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008., 16.06.2009. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010. Grozījumi panta nosaukumā, pirmās daļas 2., 5. un 6.punktā, otrās daļas 3.punktā, trešās daļas ievaddaļā un 5.punktā stājas spēkā 01.01.2010. Sk. Pārejas noteikumu 14.punktu.)

III nodaļa **Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana**

6.pants. Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas principi

(1) Sabiedriskā transporta pakalpojumus organizē maršrutu tīklā. Maršrutu tīkla izstrādāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) *(Izslēgta ar 06.11.2008. likumu.)*

(3) Sabiedriskā transporta pakalpojumus organizē, pamatojoties uz:

1) sabiedriskā transporta pakalpojumu pieprasījumu, ievērojot nepieciešamo pārvadājumu intensitāti un regularitāti maršrutu tīklā, pakalpojumu apjomu un kvalitāti, pārvadājumu ekonomisko nodrošinājumu un paredzot pasažieru pārvadājumu organizēšanas veidu;

2) sabiedrisko transportlīdzekļu izmantošanas prioritāti, ko nosaka pēc šādiem kritērijiem:

a) ekonomiskie rādītāji (piemēram, izdevumi, efektivitāte),

b) pasažieru plūsma.

(4) Maršrutu tīklu veido, lai apmierinātu iedzīvotāju pieprasījumu pēc sabiedriskā transporta pakalpojumiem un nodrošinātu maršrutu tīklā iespēju apmeklēt izglītības iestādes, ārstniecības iestādes, darbavietas, valsts un pašvaldību institūcijas to normālajā (vispārpieņemtajā) darba laikā.

(5) Veidojot maršruta tīklu ārpus pilsētām, vispirms tiek nodrošināta iespēja skolēniem apmeklēt izglītības iestādes.

(6) Maršrutu tīklu izstrādā, nodrošinot:

1) pilsētas nozīmes pārvadājumos:

a) pilsētas centra saistību ar citām pilsētas daļām,

b) pilsētas daļu savstarpējo saistību,

c) pilsētas centra vai pilsētas daļu saistību ar tuvākajām apkārtējām teritorijām;

2) reģionālajos vietējās nozīmes pārvadājumos:

a) blakus novadu savstarpējo saistību,

b) pagasta vai pilsētas pārvaldes sasniedzamību novadā,

c) plānošanas reģionā ietilpstošo blakus esošo novadu pilsētu savstarpēju sasniedzamību,

d) plānošanas reģionā ietilpstošo novadu saistību ar tuvāko pilsētu plānošanas reģionā, kas neatrodas attiecīgajā novadā;

3) reģionālajos starppilsētu nozīmes pārvadājumos:

a) Rīgas pilsētas saistību ar citu republikas pilsētu,

b) Rīgas pilsētas saistību ar novadiem, kas neatrodas Rīgas plānošanas reģionā,

c) saistību starp novadiem un pilsētām, kas atrodas dažādos plānošanas reģionos.

(7) Plānojot reģionālo starppilsētu nozīmes maršrutu tīkla maršrutus ar lielu pasažieru plūsmu, vispirms tiek izveidoti maršruti pa sliežu ceļiem.

(8) Sabiedriskā transporta pakalpojumus pārvadājumos ārpus pilsētas organizē, ievērojot šādu maršrutu tīklu izstrādāšanas secīgumu:

1) reģionālo starppilsētu nozīmes maršrutu tīkls;

2) reģionālo vietējās nozīmes maršrutu tīkls.

(9) Organizējot sabiedriskā transporta pakalpojumus vienas administratīvās teritorijas robežās ārpus pilsētas, prioritāri ir maršrutu tīkla reģionālie starppilsētu nozīmes maršruti, ja reģionālais vietējās nozīmes maršruts pilnībā vai vairāk nekā 70 procenti no tā kopgaruma sakrīt ar daļu no reģionālā starppilsētu nozīmes maršruta.

(10) Kārtību, kādā nosaka pieprasījumu pēc sabiedriskā transporta pakalpojumiem un nepieciešamo maršrutu tīkla apjomu, kā arī kārtību, kādā organizē sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā, nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008. Sestās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2010. Sk. Pārejas noteikumus.)

7.pants. Maršrutu tīkla robežas

(1) Ja maršrutu tīkla pilsētas nozīmes maršruts iziet ārpus pilsētas administratīvajām robežām, republikas pilsētas pašvaldība un plānošanas reģions pēc saskaņošanas ar Autotransporta direkciju slēdz vienošanos par pilsētas un reģionālo vietējās nozīmes maršrutu tīkla robežām.

(2) Rīgas pilsētas pašvaldība un Rīgas plānošanas reģions šā panta pirmajā daļā minēto vienošanos slēdz, ja Rīgas pilsētas maršrutu tīkla pilsētas nozīmes maršruts iziet ārpus pilsētas administratīvajām robežām tālāk par 15 kilometriem.

(3) Slēdzot šā panta pirmajā daļā minēto vienošanos, tajā ietver:

1) noteikumus par vienošanās termiņu;

2) *(izslēgts ar 06.11.2008. likumu)*;

3) noteikumus par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu attiecīgajā maršrutu tīklā (maršrutā);

4) noteikumus par pašvaldību budžeta un pašvaldību speciālā budžeta iedalīto finanšu līdzekļu apjomu sabiedriskā transporta pakalpojumiem attiecīgajā maršrutu tīklā (maršrutā) un kārtību, kādā iesniedzami pārskati par finansējuma izlietošanu;

5) noteikumus par vienošanās grozīšanas un izbeigšanas kārtību;

6) noteikumus par vienošanās izpildes kontroli;

7) noteikumus par atbildību par vienošanās neizpildi;

8) citus noteikumus, kas izriet no sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas maršrutu tīklā (maršrutā) un pušu savstarpējām saistībām.

(4) Republikas pilsētas pašvaldība un plānošanas reģions 15 dienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētās vienošanās noslēgšanas vienu vienošanās eksemplāru iesniedz Autotransporta direkcijai.

(5) Republikas pilsētas pašvaldība un plānošanas reģions katru gadu pārskata vienošanās noteikumu atbilstību valsts politikas plānošanas dokumentiem sabiedriskā transporta jomā un, ja nepieciešams, izdara attiecīgus grozījumus vienošanās nosacījumos.

(6) Ja maršrutu tīkla reģionālais vietējās nozīmes maršruts iziet ārpus plānošanas reģiona robežām, maršrutu tīkla reģionālā vietējās nozīmes maršruta robežas nosaka Autotransporta direkcija, saskaņojot ar attiecīgajām pašvaldībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008. Pirmās un otrās daļas jaunā redakcija un grozījumi ceturtajā, piektajā un sestajā daļā stājas spēkā 01.01.2010. Sk. Pārejas noteikums.)

8.pants. Sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījums

(1) Pasūtītājs piešķir tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā, maršrutā vai reisā.

(2) Pasūtītājs sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījumu organizē saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu vai likumu, kas reglamentē koncesiju piešķiršanu, ciktāl šis likums nenosaka citādi.

(3) Pasūtītājs, kas nodibinājis sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai kapitālsabiedrību, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder attiecīgajam pasūtītājam, tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus šai kapitālsabiedrībai var piešķirt, neievērojot šā panta otrajā

daļā minēto sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma procedūru.

(4) Kapitālsabiedrībai, kurai piešķirtas tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus saskaņā ar šā panta trešo daļu, nav tiesību piedalīties citu pasūtītāju organizētajās sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma procedūrās.

(5) Viens pārvadātājs reģionālo vietējās nozīmes un reģionālo starppilsētu nozīmes maršrutu tīklā kopā drīkst apkalpot ne vairāk kā 40 procentus no šā tīkla, izņemot gadījumus, kad tiek veikti pārvadājumi pa sliežu ceļiem. Ja pārvadātājs ir noslēdzis sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumu saskaņā ar tiesību piešķiršanas procedūru, ne mazāk kā 50 procentos no maršrutu skaita sabiedriskā transporta pakalpojumus sniedz līguma slēdzējs.

(6) Organizējot sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījumu saskaņā ar šā panta otro daļu, pārvadātāji var iesniegt kopīgu sabiedriskā transporta pakalpojumu piedāvājumu.

(7) Tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā, maršrutā vai reisā piešķir un sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumu slēdz:

1) sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai pa sliežu ceļiem — uz 15 gadiem, bet, ja sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā pārvadātājs iesaista pilnīgi jaunus transportlīdzekļus, — uz laiku līdz 22,5 gadiem;

2) sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai ar autobusiem — uz 8 gadiem, bet, ja sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā pārvadātājs iesaista pilnīgi jaunus transportlīdzekļus, — uz laiku līdz 12 gadiem.

(8) Slēdzot sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumu, kura izpildē iesaistīti vairāki sabiedrisko transportlīdzekļu veidi, sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas tiesības var piešķirt uz šā panta septītās daļas 1.punktā noteikto termiņu, ja vismaz 50 procentus no līguma vērtības veido sabiedriskā transporta pakalpojumi, kurus sniedz pa sliežu ceļiem.

(9) Sabiedriskā transporta pakalpojumus var sniegt pārvadātājs, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir saņēmis pasažieru pārvadājumu veicēja speciālo atļauju (licenci).

(10) Pasūtītājs, ņemot vērā sabiedriskā transporta pakalpojumu pieprasījumu, var palielināt vai samazināt pārvadātājam piešķirto sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas tiesību apjomu noslēgtā sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līguma ietvaros.

(11) Lēmuma par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas tiesību piešķiršanu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Šī norma neattiecas uz gadījumiem, kad tiek piemērots Publisko iepirkumu likums.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

9.pants. Sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījums

(Izslēgts ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

IV nodaļa Pasažieru pārvadājumu finansēšana

10.pants. Pasažieru pārvadājumu finansēšanas apmērs

(1) Pārvadātājam radušos zaudējumus un izdevumus, kas saistīti ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu, kompensē atbilstoši šā likuma 11. un 12.panta prasībām.

(2) *(Izslēgta ar 06.11.2008. likumu.)*

(3) Šā likuma izpratnē zaudējumi ir arī maksa par pakalpojumu, ja pasūtītājs sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījumu organizējis saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu.

(4) *(Izslēgta ar 06.11.2008. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

11.pants. Pārvadātāja zaudējumi

(1) Ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus pārvadātājam kompensē:

1) pilnā apmērā no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem — reģionālo starppilsētu nozīmes maršrutu tīkla maršrutos;

1¹) no valsts budžeta šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem — reģionālo vietējās nozīmes maršrutu tīkla maršrutos;

1²) no pašvaldību budžetu līdzekļiem — reģionālo vietējās nozīmes maršrutu tīkla maršrutos par to sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma daļu, kura pārsniedz šo pakalpojumu nodrošināšanai paredzēto valsts budžeta līdzekļu ietvarus;

2) pilnā apmērā no pašvaldību budžetos šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem — pilsētas nozīmes maršrutu tīkla maršrutos;

3) pilnā apmērā no pašvaldību budžetos šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem — pilsētas nozīmes maršrutu tīkla maršrutos, ja zaudējumi radušies sakarā ar pašvaldības noteikto tarifu ievērošanu.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā:

1) nosaka un aprēķina pārvadātāju zaudējumus, kā arī pārvadātājiem kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un kontrolē šo līdzekļu izmantošanas tiesiskumu un pareizību;

2) pašvaldībām no valsts budžeta nosaka un aprēķina finansējumu zaudējumu kompensēšanai pārvadātājiem, kā arī pašvaldībām no valsts budžeta piešķir finansējumu zaudējumu kompensēšanai pārvadājumos, kas saistīti ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu, un kontrolē šo līdzekļu izmantošanas tiesiskumu un pareizību;

3) valsts budžetā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos paredzētos līdzekļus sadala starp plānošanas reģioniem.

(3) Tāda lēmuma apstrīdēšana vai pārsūdzēšana, kas pieņemts sakarā ar to zaudējumu un izdevumu kompensēšanu, kuri pārvadātājam radušies saistībā ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīkla maršrutos, neaptur šā lēmuma darbību vai tā izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008., 16.06.2009. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

12.pants. Pārvadātāja izdevumi

(1) Ja sabiedriskā transporta pakalpojumiem valsts nosaka minimālās kvalitātes prasības, kuras pārvadātājs, darbojoties komerciālos nolūkos, neieviešu un kuru ieviešana tam rada papildu izdevumus, pārvadātājam ir tiesības prasīt no valsts visu šo izdevumu kompensēšanu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos izdevumus kompensē pārvadātājiem, kuri sniedz sabiedriskā transporta pakalpojumus sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma ietvaros, ja minimālās

kvalitātes prasības tiek noteiktas pēc sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas.

(3) Kārtību, kādā nosaka, aprēķina un pāravadātājam kompensē šā panta pirmajā daļā minētos izdevumus un piešķir pašvaldībām finansējumu no valsts budžeta šā panta pirmajā daļā minēto izdevumu segšanai, kā arī kontrolē šo līdzekļu izmantošanas tiesiskumu un pareizību, nosaka Ministru kabinets.

V nodaļa

Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība

(Nodaļas nosaukums 06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

13.pants. Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšana un izmantošana

(1) Sabiedriskā transporta pakalpojumus sniedz šā likuma 6.panta pirmajā daļā minētajā maršrutu tīklā.

(2) Sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā, maršrutā vai reisā sniedz uz sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līguma pamata.

(3) Ja ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklā saistīto pakalpojumu (piemēram, braukšanas biļešu tirdzniecība, informācijas sniegšana) sniedzējs vienlaikus nav pāravadātājs, ar kuru noslēgts sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgums, kurā attiecīgo pakalpojumu sniegšana jau ir noteikta, šos pakalpojumus sniedz saskaņā ar šā likuma 17.pantā minēto līgumu, kas noslēgts starp pasūtītāju un attiecīgā pakalpojuma sniedzēju.

(4) Ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklā saistītos pakalpojumus sniedz vienotā sistēmā, kuras izveidošanas, uzturēšanas un attīstīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5) Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(6) Pasažieris sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā izmanto uz regulāro pasažieru pāravadājumu līguma pamata, saskaņā ar kuru pāravadātājs apņemas par noteiktu samaksu aizvest pasažieri līdz viņa izraudzītajai pieturvietai attiecīgajā maršrutā, bet pasažieris apņemas samaksāt par sabiedriskā transporta pakalpojumu.

(7) Regulāro pasažieru pāravadājumu līgums stājas spēkā brīdī, kad pasažieris uzsāk sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanu (iekāpj sabiedriskajā transportlīdzeklī). Biļete apliecina, ka pasažieris ir samaksājis par pāravadātāja sniegto sabiedriskā transporta pakalpojumu.

(8) Par sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanu bez samaksas vai braukšanai derīgas biļetes pasažieris maksā pāravadātājam līgumsodu.

(9) Līgumsoda maksimālo apmēru un piemērošanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Līgumsoda apmēru nosaka pāravadātājs.

(10) Pāravadātājs ir tiesīgs veikt regulāro pasažieru pāravadājumu līguma (biļešu un citu braukšanas tiesības apliecinošu dokumentu) kontroli.

(11) Pāravadātājam ir pienākums informēt pasažierus par braukšanas maksu un līgumsoda apmēru, kā arī par citiem būtiskiem sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanas noteikumiem viegli uztveramā veidā, minētos noteikumus novietojot pasažierim redzamā vietā.

(12) Pasažierim ir tiesības izmantot pāravadātāja sniegtos sabiedriskā transporta pakalpojumus saskaņā ar regulāro pasažieru pāravadājumu līgumu.

(13) Pasažierim ir pienākums ievērot regulāro pasažieru pārvadājumu līguma noteikumus un citus sabiedriskā transporta pakalpojumu nozari reglamentējošos normatīvajos aktos minētos sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanas noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

14.pants. Braukšanas maksas atvieglojumi maršrutu tīkla maršrutos

(1) Pasažieris ir tiesīgs izmantot normatīvajos aktos noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos.

(2) Ministru kabinets nosaka pasažieru kategorijas, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos, kā arī šo atvieglojumu izmantošanas kārtību un apmēru.

(3) Pašvaldībām ir tiesības noteikt braukšanas maksas atvieglojumus savā administratīvajā teritorijā, ja ar šo braukšanas maksas atvieglojumu noteikšanu pārvadātājam radītos zaudējumus pilnībā kompensē no pašvaldības budžeta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

15.pants. Sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgums

Papildus šā likuma 3.panta trešajā daļā minētajā regulā, Publisko iepirkumu likumā vai likumā, kas reglamentē koncesiju piešķiršanu, un citos sabiedriskā transporta pakalpojumu nozari reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajam sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumā var paredzēt:

1) biļešu tirdzniecības noteikumus;

2) noteikumus par informācijas sniegšanu par sabiedriskā transporta pakalpojumiem;

3) līniju būvju vai infrastruktūras izmantošanas noteikumus;

4) noteikumus par grozījumu izdarīšanu maršrutu tīklā (maršrutā);

5) personu priekšlikumu, iesniegumu un sūdzību izskatīšanas kārtību;

6) kārtību, kādā pasūtītājam tiek sniegta informācija par saņemtajiem pasažieru priekšlikumiem, iesniegumiem un sūdzībām un to izskatīšanu;

7) noteikumus par līguma izpildes kontroli;

8) citus noteikumus, kas izriet no sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas maršrutu tīklā (maršrutā) un pušu savstarpējām saistībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

16.pants. Sabiedriskā transporta pakalpojumu tarifi

(1) Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējs ir administratīvi un ekonomiski neatkarīgs, nosakot pakalpojuma tarifu.

(2) Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējs pakalpojuma tarifu nosaka saskaņā ar Ministru kabineta apstiprināto tarifu aprēķināšanas metodiku sabiedriskā transporta pakalpojumiem.

(3) Piešķirot tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumu, pasūtītājs ir tiesīgs noteikt pakalpojuma tarifu, pilnībā uzņemoties zaudējumu segšanas finansiālās saistības.

17.pants. Līgums par pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklā (maršrutā)

(1) Lai nodrošinātu šā likuma 13.panta trešajā daļā minētos ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklā saistītos pakalpojumus, atbilstoši normatīvajiem aktiem tiek slēgts līgums par pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklā (maršrutā).

(2) Līgumā par pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklā (maršrutā) paredz:

- 1) līguma darbības termiņu;
- 2) līguma priekšmetu;
- 3) noteikumus par pakalpojuma sniegšanas kvalitāti;
- 4) noteikumus par maksu par pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklā (maršrutā);
- 5) noteikumus par pakalpojuma tarifu;
- 6) noteikumus par līguma izpildes kontroli;
- 7) līguma grozīšanas un izbeigšanas kārtību;
- 8) atbildību par līguma neizpildi;
- 9) personu priekšlikumu, iesniegumu un sūdzību izskatīšanas kārtību;
- 10) kārtību, kādā pasūtītājam tiek sniegta informācija par pakalpojuma saņēmēja priekšlikumiem, iesniegumiem un sūdzībām un to izskatīšanu;
- 11) citus noteikumus, kas izriet no pušu savstarpējām saistībām.

Pārejas noteikumi

1. Šo likumu piemēro sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai pēc 2008.gada 1.janvāra.
2. Līdz 2007.gada 31.decembrim sniedzamo sabiedriskā transporta pakalpojumu rajonu, tālsatiksmes autobusu un dzelzceļa maršrutu tīklā (maršrutos) organizēšana un sniegšana notiek atbilstoši nozaru likumiem.
3. Republikas pilsētu un rajonu pašvaldības līdz 2007.gada 1.septembrim noslēdz šā likuma 7.pantā minētās vienošanās par maršrutu tīkla robežām.
4. Pārvadātājiem līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai piešķirtās tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus ir spēkā līdz piešķirto tiesību termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2007.gada 31.decembrim. Institūcijas, kas piešķir tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus, piešķirot jaunas pakalpojumu sniegšanas tiesības, tās var piešķirt uz termiņu, kas nepārsniedz šajā punktā norādīto.
5. Līdz administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanai pilsētas nozīmes maršrutu definīcijas ietvaros termins "novads" ietver novadus un pagastus.
6. *(Izslēgts ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)*
7. Ministru kabinets līdz 2007.gada 30.septembrim izdod šā likuma 5.panta pirmās daļas 3.punktā un 4.punkta "a" apakšpunktā, 6.panta pirmajā un desmitajā daļā, 8.panta septītajā daļā, 11.panta otrajā

daļā, 12.panta trešajā daļā, 13.panta ceturtajā un piektajā daļā, 14.panta otrajā daļā, kā arī 16.panta otrajā daļā minētos noteikumus.

8. Ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus rajonu pilsētās pilsētu nozīmes maršrutu tīkla maršrutos pārvadātājiem kompensē no valsts budžeta 100 procentu apmērā līdz administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

9. Līdz 2007.gada 31.decembrim pašvaldību un pārvadātāju noslēgtie līgumi par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu ir spēkā ne ilgāk kā līdz 2011.gada 31.decembrim.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

10. Ja līdz 2007.gada 31.decembrim pašvaldību un pārvadātāju noslēgtajos līgumos par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu bija paredzēts, ka noteikta maršrutu tīkla daļa tiek apkalpota atbilstoši komerciāliem principiem, šādi līgumu nosacījumi ir spēkā ne ilgāk kā līdz 2011.gada 31.decembrim. Pašvaldību pienākums ir informēt pasažierus par braukšanas maksas atvieglojumu izmantošanas kārtību maršrutu tīkla daļā, kas tiek apkalpota atbilstoši komerciāliem principiem.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

11. Līdz šā likuma 3.panta trešajā daļā minētās Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr.1370/2007 spēkā stāšanās dienai (2009.gada 3.decembris) sabiedriskā transporta organizēšanai piemēro Padomes 1969.gada 26.jūnija regulu (EEK) Nr.1191/69 par dalībvalstu darbību sakarā ar saistībām, kuras parasti uzskata par sabiedriskajiem pakalpojumiem, dzelzceļa pārvadājumu, autopārvadājumu un iekšējo ūdensceļu pārvadājumu nozarē, ja Eiropas Savienības normatīvajos aktos netiek noteikts citādi.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

12. Līdz 2009.gada 2.decembrim saskaņā ar šo likumu īpašos gadījumos, ja sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā iestājas pārtraukums vai pastāv tieši draudi, ka tas varētu iestāties, nolūkā nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību pasūtītājs ir tiesīgs noslēgt ar pārvadātāju jaunu vai pagarināt esošo sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumu uz termiņu, ne ilgāku par diviem gadiem, nepiemērojot šajā likumā minētās sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma procedūras.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

13. Ministru kabinets līdz 2009.gada 30.jūnijam izdod šā likuma 14.panta otrajā daļā minētos noteikumus, kas nosaka pasažieru kategorijas, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos, kā arī šo atvieglojumu izmantošanas kārtību un apmēru. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2009.gada 30.jūnijam piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 2.oktobra noteikumi Nr.677 "Noteikumi par pasažieru kategorijām, kam ir tiesības izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla pamata maršrutos", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

14. Šā likuma grozījumi, kas paredz aizstāt 5.panta pirmās daļas 6.punktā un trešās daļas ievaddaļā, kā arī 7.panta ceturtajā un piektajā daļā vārdus "rajona pašvaldība" (attiecīgā skaitlī un locījumā) ar vārdiem "plānošanas reģions" (attiecīgā skaitlī un locījumā), 5.panta nosaukumā vārdus "rajonu pašvaldību" — ar vārdiem "plānošanas reģionu" un pirmās daļas 5.punktā vārdus "republikas pilsētu vai rajonu pašvaldībām" — ar vārdiem "republikas pilsētu pašvaldībām vai plānošanas reģioniem", kā arī grozījumi attiecībā uz šā likuma 1.panta 6., 8. un 9.punkta, 4.panta otrās daļas, 5.panta otrās daļas 3.punkta, trešās daļas 5.punkta, 6.panta sestās daļas un 7.panta pirmās un otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, 4.panta pirmās daļas papildināšanu pēc vārdiem "Satiksmes ministrija" ar vārdiem "plānošanas reģioni", 5.panta pirmās daļas 2.punkta papildināšanu pēc vārda "maršrutos" ar vārdiem "un visos dzelzceļa maršrutos", kā arī grozījumi 7.panta sestajā daļā, kas paredz aizstāt vārdus "rajona administratīvajām" ar vārdiem "plānošanas reģiona", stājas spēkā 2010.gada 1.janvārī.

(06.11.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

15. No 2009.gada 1.jūlija līdz šo pārejas noteikumu 14.punktā minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai ar šajā likumā lietoto terminu “rajons” saprot teritoriju, kas pastāvēja administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanas brīdī.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

16. Līdz šo pārejas noteikumu 14.punktā minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai rajonu pašvaldību institūcijas turpina īstenot šajā likumā noteikto rajonu pašvaldību kompetenci.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

17. Tajos reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos, kuri līdz šo pārejas noteikumu 14.punktā minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai tika uzskatīti par starppilsētu nozīmes maršrutiem, sabiedriskā transporta pakalpojumus turpina organizēt Autotransporta direkcija. Līdz 2020.gada 31.decembrim sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana minētajos maršrutos nododama attiecīgajam plānošanas reģionam, izvērtējot tā spēju uzņemties šā uzdevuma izpildi. Lēmumu nodot plānošanas reģioniem sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu attiecīgajos maršrutos pieņem Ministru kabinets.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.12.2008.)

18. Ar šā likuma 5.panta trešās daļas 1. un 2.punktā minētajiem reģionālajiem vietējās nozīmes maršrutiem, kas nodrošina pārvietošanos novadā ietilpstošo pilsētu teritorijās, līdz 2009.gada 31.decembrim saprot arī pilsētas nozīmes maršrutus.

(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

19. Pēc šo pārejas noteikumu 14.punktā minēto grozījumu spēkā stāšanās plānošanas reģions, pārzinot maršrutu tīklu savā teritorijā un organizējot sabiedriskā transporta pakalpojumus, pamatojoties uz kārtējā gada budžeta likumā paredzēto finanšu līdzekļu apjomu, pārskata reģionālo vietējās nozīmes maršrutu tīkla maršrutus.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

Likums stājas spēkā 2007.gada 15.jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2007.gada 14.jūnijā.

Valsts prezidente V.Viķe-Freiberga

Rīgā 2007.gada 4.jūlijā